

Hem?irelerin Özelle?tirmelere ?li?kin Alg? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hem?irelerin Özelle?tirmelere ?li?kin Alg? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22857>

Özet

Hem?irelerin Özelle?tirmelere ?li?kin Alg? Ölçe?i (HÖ?AÖ), sa?lık sektöründe çal??an hem?irelerin genel özelle?tirme süreçlerine, sa?lıkta özelle?tirme uygulamalarına ve bu politikaların bizzat hem?irelik mesle?i üzerindeki etkilerine dair algıların? sistematik olarak ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir araçtır. 2012 yılında Harmancı ve Yıldırım tarafından geli?tirilen bu ölçek, 52 madde ve üç alt boyuttan oluşmaktadır. Yapılan psikometrik analizler sonucunda ölçeğin yüksek düzeyde geçerli ve güvenilir olduğu tespit edilmiştir. Ölçeğin bütünü için Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı 0,95 olarak raporlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Hem?ire, Özelle?tirme, Algı, Ölçek Geli?tirme, Sa?lık Politikaları, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Harmancı, A. K., Yıldırım, A.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, sa?lık hizmetlerinin giderek artan bir şekilde özelleştirilme eğilimi gösterdiği bir dönemde, sa?lık sisteminin önemli bir parçası olan hem?irelerin bu süreçlere yönelik düşünce, tutum ve algıların? bilimsel yöntemlerle ölçebilecek standart bir araç sunmaktır. Bu sayede, özelleştirme politikalarının profesyonel uygulamalar ve mesleki tatmin üzerindeki potansiyel etkileri değerlendirilebilmektedir.

Ölçek, özellikle hem?irelerin özelleştirmeyi genel ekonomik bir süreç olarak algılamaları, sa?lık hizmetleri bakımındaki özel algıların? ve son olarak da bu de?işimlerin doğrudan hem?irelik mesleğinin statüsü ve çalışma koşulları üzerindeki etkilerine odaklanmaktadır.

Yapı

Hem?irelerin Özelle?tirmelere ?li?kin Alg? Ölçeği, 52 madde ile üç ana alt boyutu ölçmektedir. Bu alt boyutlar, hem?irelerin özelleştirme olgusuna dair çok yönlü bakış açısını yansıtmaktadır:

Genel Özelle?tirme: Özelleştirmenin makroekonomik etkileri ve genel toplumsal sonuçlarına dair algıların? içerir.

Sa?lıkta Özelle?tirme: Sa?lık sektöründeki reformlar ve hizmet sunumunun özelleştirilmesi hakkındaki spesifik algıların? ölçer.

Özelle?tirmelerin Hem?ireliğe Etkisi: Özelleştirme süreçlerinin hem?irelik mesleğine, iş güvencesine ve profesyonel özerliğe yönelik algılanan etkilerini değerlendirir.

Geçerlik

Ölçeğin psikometrik geçerlik çalışmaları titizlikle yürütülmüştür. Kapsam geçerliği, uzman görüşleri alınarak belirlenmiş ve alt boyutlar için kapsam geçerlik indeksleri yüksek bulunmuştur: Genel Özelleştirme için 0,88; Sağıkta Özelleştirme için 0,84 ve Özelleştirmelerin Hemşireliğe Etkisi için 0,96 olarak hesaplanmıştır. Bu değerler, ölçek maddelerinin ilgili yapıları yeterince temsil ettiğini göstermektedir.

Madde toplam puan korelasyonları 0,41 ile 0,75 arasında değişmektedir; bu da maddelerin ölçeğin bütünüyle tutarlı olduğunu işaret etmektedir. Yapı geçerliği bakımında ise Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmış ve üç faktörlü yapıların iyi bir uyum sergilediği istatistiksel olarak doğrulanmıştır. Ölçeğin genel toplam puan ortalaması $2,16 \pm 0,57$ olarak bulunmuştur. Alt ölçek ortalamaları ise sırasıyla; Genel Özelleştirme ($2,20 \pm 0,66$), Sağıkta Özelleştirme ($2,10 \pm 0,59$) ve Özelleştirmelerin Hemşireliğe Etkisi ($2,21 \pm 0,65$) şeklindedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılık güvenirliliği, Cronbach Alfa katsayısıyla değerlendirilmiştir. Ölçeğin tamamı için Cronbach Alfa değeri 0,95 olarak son derece yüksek bulunmuştur. Alt boyutlardaki güvenirlilik katsayıları ise sırasıyla 0,82, 0,89 ve 0,92 olup, tümü 0,70 eğerinin üzerinde ve güvenilir kabul edilmiştir.

Zamana göre değişmezliği ölçmek amacıyla Test-Tekrar Test Güvenirliliği çalışması yapılmıştır. Bu uygulama 15 günlük bir arayla aynı grupla gerçekleştirilmiştir. Elde edilen korelasyon katsayıları, ölçeğin zamana karşı yüksek düzeyde istikrar gösterdiğini kanıtlamaktadır. Test tekrar test güvenirlilik katsayıları alt boyutlar için sırasıyla: Genel Özelleştirme (0,94), Sağıkta Özelleştirme (0,97) ve Özelleştirmelerin Hemşireliğe Etkisi (0,96) olarak bulunmuştur. Ölçeğin bütünü için bu katsayı 0,98 gibi mükemmel bir düzeydedir. Bu analiz, Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Analizi ile hesaplanmıştır.

Faktör Analizi

Yapı geçerliğini desteklemek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir. Analizler, başlangıçta öngörülen üç faktörlü ölçek yapısının ampirik verilerle uyumlu olduğunu göstermiştir. Faktör yükü 0,40'ın altında kalan maddeler ölçekten çıkarılarak yapısal saflık sağlanmıştır. Uyum iyiliği istatistikleri, modelin veriye iyi uyum sağladığını teyit etmektedir. Bu sonuçlar, ölçeğin teorik yapısının güçlü olduğunu ve tanımlanan üç alt boyutun birbirinden ayrıştığını göstermektedir.

Araç

Test Type: Geliştirme (Development)

Format: 5'li Likert Tipi Ölçek (1= hiçbir zaman - 5= her zaman)

Language Available: Türkçe

Population Group: Hemşireler

Age Group: Çalışan Yetişkin Nüfus (Belirtilmemi?)

Population Details: Sağlık hizmetlerinde görev yapan hemşireler.

Test Methodology: 52 maddeden oluşan, öz bildirim temelli ölçek. Doğrulayıcı Faktör Analizi ve Test-Tekrar Test Güvenirliği kullanılarak geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Sağlıkta Özelleştirme, Hemşire Algısı, Psikometrik Ölçek, Pearson Korelasyonu, Likert.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut Değil

Affiliation Email addresses: Mevcut Değil

Correspondence Address: Mevcut Değil

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2012 yılında geliştirilmiştir. Kullanım izinleri ve ücret bilgileri için doğrudan orijinal makale yazarları ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Harmancı, A. K. ve Yıldırım, A. (2012). Hemşirelerin Özelleştirmelere İlişkin Algı Ölçeğinin geliştirilmesi. Turkish Journal of Research & Development in Nursing, 14 (2), 1-16.

Makalenin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: [hemsirelerin-ozellestirmelere-iliskin-almi-olcegi-hoiaotoad.pdf](#)

Dergi bağlantısı: [hemarge.org.tr](#)

Hemþirelerin Özeleþtirmelere İliþkin Algı Ölçeði Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

52 madde ve 3 alt boyut

Genel Özeleþtirme

Saþlıkta Özeleþtirme

Özeleþtirmelerin Hemþireliþe Etkisi

ARABPSYCHOLOGY.COM